

Eesti Vabariigi omandireformi aluste seaduse muutmise seadus

Rahandusministeerium on esitanud Justiitsministeeriumile kooskõlastamiseks Eesti Vabariigi omandireformi aluste seaduse muutmise seaduse eelnõu (edaspidi eelnõu). Kooskõlastame eelnõu märkustega arvestamise korral.

1. Nagu me eelnõu väljatöötamiskavatsuse (edaspidi VTK) kooskõlastamisel märkisime, ei toeta Justiitsministeerium maavalitsustele seadustega uute ülesannete panemist, kuna käimas oleva riigivalitsemise reformiga seonduvalt on maavalitsused kavas lõpetada 2018.a 1. juulist. Me ei mõista Rahandusministeeriumi vastandlikke seisukohti, kus ühelt poolt soovitakse maavalitsusele ülesandeid juurde panna (eelnõu) ning teiselt poolt on aktiivselt alustatud maavalitsuste reformiga, mille ajakava kohaselt juba veebruaris 2017 planeeritakse koostada ja kooskõlastada eelnõu VTK, sellele järgnevatel kuudel on kavas koostada seaduse eelnõu ja see kooskõlastada ning augustis 2017 esitada Vabariigi Valitsusele. Seetõttu jääb arusaamatuks ka eelnõu seletuskirjas toodud mõte, et *lähiajal ei ole omandireformi menetluse täielik tsentraliseerimine mõistlik ja asjakohane*. Meie meelest peaksid ka maavalitsuste omandireformiga seotud ülesanded juba maavalitsuste reformiga seotud VTK ja seaduse eelnõu koostamise ajaks lahenduse leidma. Ei saa pidada mõistlikuks, et samal ajal menetletakse eelnõusid, millega pannakse maavalitsusele ülesandeid ja millega maavalitsused lõpetatakse. Seega palume leida muu viisi, kuidas maavalitsus saaks ajutiselt soovitud ülesannet täita (nt halduslepingu alusel), kuid pannes ülesande seaduse tasandil muule asutusele, kes edaspidi seda ülesannet ise täidaks.

Normitehnilised ja keele märkused

2. Ülevaatlikkuse eesmärgil peavad muutmisseaduse punktühised olema paksus kirjas.
3. Eelnõu § 1 punktide 1 ja 3 muutmiskäsk peab olema .. *muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt*.
4. Eelnõu § 1 p 2 (ORAS § 12 lg 7²) – soovitame *lõpuleviimine* kirjutada kokku (2 x), sest nii on kehtivas ORAS-s: *Kui kohalik omavalitsus ei ole vara tagastamise toimingute lõpuleviimise tähtaega määranud või määratud tähtaja jooksul ei olnud võimalik toiminguid teostada õigustatud subjektist mitte oleneval põhjusel, määrab toimingute lõpuleviimise tähtaja...*
5. Eelnõu § 1 p 4 – praegu on seaduse viidatud paragrahvis 8 lõiget ja kui menetluses ei ole eelnõu, mis hõivaks enne lõike 9, siis tuleks paragrahvi täiendada lõikega 9, mitte 8¹.
6. Eelnõu ja seletuskiri peavad olema vormistatud vastavalt Riigikogu juhatuse 27. detsembri 2011.a otsuse nr 136 „Riigikogus menetletavate eelnõude normitehnika eeskiri“ lisale 2 „Eelnõu ja seletuskirja vormistamise juhend“.

Märkused seletuskirja kohta

7. On rõõmustav näha, et võrreldes VTK-ga on eelnõu seletuskirjas põhjalikumalt selgitatud argumentatsiooni valitud lahenduste taga. Regulatsiooni mõjud on seletuskirja erinevates osades välja toodud üldiselt ammendavalt, kuid soovime teha veel mõne täpsustuse.
7.1. Seletuskirja osas 1.1 tuleks lühidalt kirjeldada probleemi, mida seaduseelnõuga lahendatakse. Sisukokkuvõtte peab andma lugejale esmase ülevaate regulatsiooni

vajalikkusest ja lahendusmeetmetest, jäädes seejuures keeleliselt lihtsaks ja arusaadavaks. Hästi on selgitatud probleemi sisu ja põhjuseid seletuskirja 2. osas „Seaduse eesmärk“.

- 7.2. Palume võimalusel täiendada seletuskirja andmetega, kui palju vara tagastamise ja kompenseerimise toimikuid jäi 1. jaanuari 2017 seisuga (või veelgi hilisemate andmetega) lõpetamata, kuivõrd see aitab hinnata nende menetlejatele tekkivat koormust.
 - 7.3. Kuna kõik vara tagastamise ja kompenseerimise menetlused ei pruugi saada lõpetatud enne maavalitsuste likvideerimist, siis soovitame juba seletuskirjas kavandada muudatuse järelhindamist ja planeerida selleks aeg. Seletuskirjas on välja toodud, et abinõude tulemuslikkust on lõplikult võimalik hinnata alles pärast nende rakendamist. Järelhindamine on sobiv etapp analüüsima nende ajaks lõpetamata menetluste hulka, nende sisu ja võimalikke edasisi lahendusi.
 - 7.4. Tulevaste õigusaktide väljatöötamise käigus soovitame seletuskirja mõjude osa üles ehitada mõjuvaldkondade (sotsiaalne, majanduslik jne mõju) ja sihtrühmade kaupa. Kõnesolevas seletuskirjas on info leitav, kuid liigendatud dokumendi erinevatesse osadesse.
8. Eelnõu seletuskirjast ei selgu, milliseid märkusi ja ettepanekuid eelnõu kohta VTK etapis esitati ja kas eelnõu loomisel nendega arvestati.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Urmas Reinsalu
Minister

Marge Kaskpeit 620 8213 Marge.Kaskpeit@just.ee
Pilleriin Lindsalu 620 8221 Pilleriin.Lindsalu@just.ee
Mari Koik 620 8270 Mari.Koik@just.ee